

Tâl a Phensiynau

Cyflogau Athrawon 2016-17

(athrawon sydd yn gyflogedig dan delerau'r
Ddogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol)

UCAC | yr undeb sy'n diogelu athrawon a darlithwyr Cymru

Cyflogau Athrawon

Ers Medi 2013 mae Llywodraeth San Steffan yn disgwyl i benaethiaid a llywodraethwyr ysgol gymryd llawer mwy o gyfrifoldeb dros benderfyniadau cyflog trwy, yn fras:

- dileu'r strwythurau cyflog oedd yn bodoli cyn Medi 2013 a sefydlu ystodau cyflog gydag isafswm ac uchafswm yn unig (yn hytrach na graddfeydd cyflog). Nid yw'r Llywodraeth yn pennu pwyntiau penodol rhwng yr isafswm a'r uchafswm. Mae hyn yn benderfyniad i ysgolion unigol;
- gwneud tâl yn ôl perfformiad yn statudol ers penderfyniadau cyflog Medi 2014;
- peidio â chaniatáu codiad cyflog chwyddiant awtomatig i bob athro.

Mae disgwyl i'r pennaeth wneud argymhellion i'r llywodraethwyr (is-bwyllgor cyflog). Y llywodraethwyr fydd yn dod i benderfyniad ar gyflog athrawon unigol ac ar symud unigolion i fyny'r ystod cyflog, yn seiliedig ar berfformiad.

Eleni eto, nid yw'r Llywodraeth yn argymhell codiad cyflog i bob athro, ond yn hytrach yn argymhell codiad cyflog cyfartalog (average pay award) o 1%.

Mae UCAC wedi cyd-weithio gydag undebau eraill (ASCL, ATL, NAHT, NUT, VOICE) i greu dogfen gyngor ar y cyd am weithredu codiad cyflog 2016-17 sydd yn cynnwys manylion am bwyntiau cyflog penodol fyddai'n sicrhau codiad cyflog o 1% i bob athro(gweler yr Atodiad).

Ers i Lywodraeth San Steffan gyflwyno newidiadau i'r strwythur cyflogau athrawon mae'r undebau wedi cyd-weithio gyda'r awdurdodau lleol a Chonsortia yng Nghymru i sicrhau bod ganddynt bolisiau cyflog enghreifftiol i roi i ysgolion. Mae'r undebau wedi pwyso am gysondeb ar draws Cymru ac am y telerau gorau posib o fewn y rheolau statudol presennol.

Polisi Cyflog

Dylid adolygu polisi cyflog yr ysgol **yn flynyddol** mewn ymgynghoriad â'r staff a'u cynrychiolwyr, er mwyn sicrhau ei fod yn cynnwys y gofynion statudol perthnasol ac yn hollol gyfredol o ran prosesau'r ysgol, gan gynnwys y broses rheoli perfformiad.

Ydych chi wedi gweld polisi cyflog eich ysgol?

Tâl yn ôl Perfformiad

- Ers Medi 2014 mae penderfyniadau cyflog yn seiliedig ar berfformiad. Bydd trefn rheoli perfformiad 2015-16 yn rhan allweddol o'r broses o benderfynu ar gyflog unigolion ar gyfer mis Medi 2016.
- Nid oes unrhyw sicrwydd o dan trefniadau statudol y Ddogfen, o ddatblygiad cyflog, hyd yn oed pan fydd perfformiad yr athro yn dda ond dylai "perfformiad da parhaus fel y'i diffinir gan bolisi cyflog yr ysgol unigol olygu y gall athro dosbarth ..disgwyl datblygu i frig ei ystod cyflog perthnasol." (Dogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol).
- Yng Nghymru, rydym wedi cael cytundeb y dylai perfformiad da arwain at ddatblygiad cyflog lle nad yw athro wedi cyrraedd brig ei ystod cyflog.

Prif Ystod Cyflog

Erbyn hyn mae'r Llywodraeth yn pennu isafswm ac uchafswm ar gyfer **prif ystod cyflog**.

- Yn weithredol o Fedi 2016, mae'r Llywodraeth wedi pennu:
 - codiad o 1% i isafswm y brif ystod cyflog
 - codiad o 1% i uchafswm y brif ystod cyflog

Mae'r mwyafrif o ysgolion Cymru wedi sefydlu trefn o **chwe phwynt penodol** ar y prif ystod cyflog yn gysylltiedig â'r hen Brif Raddfa gan ddilyn arweiniad yr undebau ac Awdurdodau Lleol (gweler yr Atodiad).

Ystod Cyflog Uwch

Erbyn hyn, mae'r Llywodraeth yn pennu isafswm ac uchafswm ar gyfer **ystod cyflog uwch** (*upper pay range*).

- Yn weithredol o Fedi 2016, mae'r Llywodraeth wedi pennu:
 - codiad o 1% i isafswm yr ystod cyflog uwch;
 - codiad o 1% i uchafswm yr ystod cyflog uwch.
- Mae'r mwyafrif o ysgolion Cymru wedi sefydlu trefn o **tri phwynt penodol** ar yr ystod cyflog uwch yn gysylltiedig â'r hen Raddfa Gyflog Uwch, gan ddilyn arweiniad yr undebau ac Awdurdodau Lleol (gweler yr Atodiad).
- Daeth y broses arferol o wneud cais i groesi'r Trothwy i ben. Yn hytrach, mae disgwyl i bob ysgol benderfynu ar union broses yr ysgol ar gyfer gwneud cais i fynd ar yr ystod cyflog uwch a beth yw'r meini prawf ar gyfer llwyddiant. Dylid nodi hyn ym mholisi cyflog yr ysgol.
- Mae'r mwyafrif o ysgolion wedi mabwysiadu polis enghreifftiol eu Awdurdod Lleol.

Ystod Cyflog ar gyfer Ymarferwyr Arweiniol (*Leading Practitioners*)

- Y pennaeth a'r llywodraethwyr sydd â'r cyfrifoldeb o benderfynu os oes angen swydd o'r fath yn rhan o strwythur staffio'r ysgol ac, os oes, beth yw union gyfrifoldebau'r swydd.
- Mae'n ymddangos bod y mwyafrif o ysgolion / ALLau yng Nghymru wedi dewis peidio cynnwys swyddi o'r fath yn eu strwythurau staffio ar hyn o bryd.
- Yn weithredol o Fedi 2016, mae'r Llywodraeth wedi pennu:
 - codiad o 1% i isafswm ac uchafswm yr ystod cyflog ar gyfer ymarferwyr arweiniol.

Lwfansau Cyfrifoldeb

CAD (Cyfrifoldeb Addysgu a Dysgu/TLR)

- Does dim newid i'r meini prawf ar gyfer Lwfansau CAD 1 a CAD 2. Mae disgwyl i'r cyfrifoldebau fod yn rhai sydd:
 - a) yn canolbwyntio ar addysgu a dysgu
 - b) yn mynnu bod yr athro yn arfer barn a sgiliau proffesiynol
 - c) yn mynnu bod yr athro yn arwain, yn rheoli ac yn datblygu pwnc neu faes cwricwlwm; neu'n arwain ac yn rheoli datblygiad disgyblion ar draws y cwricwlwm

- ch) yn effeithio ar gynnydd addysgol disgyblion heblaw'r dosbarthiadau neu'r grwpiau o ddisgyblion a neilltuwyd i'r athro
- d) yn cynnwys arwain, datblygu a gwella arfer addysgu staff eraill

Er mwyn bod yn gymwys i dderbyn CAD1 mae hefyd angen bod yn rheolwr llinell i nifer sylweddol o bobl.

- Cyflwynodd y Llywodraeth CAD 3 ar 1 Medi 2013, sef lwfans CAD **byr dymor** ar gyfer **prosiectau dros dro**. Mae'n bwysig diffinio cyfrifoldeb dros dro yn ofalus er mwyn peidio â thanseilio gwaith a chyflog athrawon sydd â chyfrifoldebau parhaol.
- Mae rhai o'r meini prawf gorfodol ar gyfer lwfansau CAD 1 a 2 yn berthnasol i CAD 3, sef meini prawf a), b) ac ch) yn y fersiwn Cymraeg o'r Ddogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol (DCAAY), sef a), b) a d) yn y fersiwn Saesneg o'r Ddogfen (SCTPD).
- Yn weithredol o Fedi 2016, mae'r Llywodraeth wedi pennu:
 - codiad o 1% i isafswm ac uchafswm CAD1, CAD 2 a CAD 3.

Golyga hyn ystodau o:

- CAD1: £7,622 - £12,898
- CAD 2: £2,640 - £6,450
- CAD 3: £523 - £2,603

Lwfansau Anghenion Addysg Arbennig

Does dim newid i'r trefniadau ar gyfer Lwfansau Anghenion Addysg Arbennig.

- Yn weithredol o Fedi 2016, mae'r Llywodraeth wedi pennu:
 - codiad o 1% i isafswm ac uchafswm yr ystod ar gyfer Lwfansau AAA.

Golyga hyn ystod o: £2,085 -£4,116

Cyflog Hanesyddol (Hygludedd Cyflog)

Yn statudol, nid oes unrhyw gyflog hanesyddol yn cyrif mwyach, h.y. ni fydd sicrwydd cyflog pan fydd athro'n symud i weithio mewn ysgol arall neu'n ail gydio'n ei gyrfa ar ôl toriad.

Mae hyn yn peryglu lefel cyflog presennol pob athro.

Yng Nghymru, rydym fel undebau, wedi gweithio'n galed i bwysu ar Awdurdodau Lleol i gynnwys yr egwyddor o hygludedd cyflog (*pay portability*) mewn polisiau cyflog enghreifftiol. Credwn bod y mwyafrif o ysgolion yn gweithredu'r egwyddor hon.

Trefniadau Cyflog Arweinwyr Ysgol

Mae'r trefniadau ar gyfer pennu cyflog arweinwyr ysgol wedi newid ers 2014. Nid oedd disgwyl newid trefniadau cyflog arweinwyr oedd yn barod mewn swydd cyn Medi 2014 oni bai bod eu cyfrifoldebau'n newid yn sylweddol. Yn hytrach mae'r trefniadau'n weithredol wrth apwyntio arweinwyr (gan gynnwys penaethiaid) ers Medi 2014.

Wrth benderfynu ar ystod cyflog priodol ar gyfer pennaeth, dirprwy neu bennaeth cynorthwyol, rhaid i'r corff perthnasol ystyried holl gyfrifoldebau parhaol y rôl, unrhyw heriau sy'n benodol i'r rôl a phob ystyriaeth berthnasol arall.

Dylai ystod cyflog dirprwy neu bennaeth cynorthwyol ond gorgyffwrdd ag ystod cyflog y pennaeth mewn achosion eithriadol.

Fel yn achos cyflog athrawon dosbarth mae'r llywodraeth nawr yn pennu isafswm ac uchafswm ystod cyflog yn unig.

Cyflog Pennaeth

Mae'r Adran Addysg yn argymhell y camau canlynol ar gyfer dod i benderfyniad am gyflog pennaeth:

Cam 1: er mwyn pennu cyflog Pennaeth (a apwyntiwyd ar neu ar ôl Medi 2014), mae angen pennu Grŵp Pennaeth ysgol yn gyntaf, yn seiliedig ar Gyfanswm Sgôr Unedau a gyfrifir wrth ystyried:

- niferoedd disgyblion ym mhob cyfnod allweddol
- niferoedd disgyblion ag AAA/ADY
- niferoedd disgyblion sydd yn mynychu'r ysgol am hanner diwrnod ar y tro
- a ydy'r pennaeth yn gyfrifol am fwy nag un ysgol.

Bydd y cyfanswm sgôr unedau'n arwain at benderfyniad am Grŵp Pennaeth addas (mae 8 Grŵp Pennaeth).

Mae'r camau nesaf yn rhoi mwy o bŵer yn nwylo Llywodraethwyr Ysgol i bennu union gyflog y pennaeth.

Cam 2: wrth benderfynu ar ystod cyflog ddangosol / *indicative pay range* ar gyfer y rôl bydd angen ystyried cyd-destun y rôl, gan gynnwys yr heriau sydd yn codi o anghenion penodol y disgyblion, e.e. ydy hi'n ardal difreintiedig iawn? A oes nifer uchel o ddisgyblion gydag ADY neu sydd yn Blant mewn Gofal; ac ati?

A oes lefel uchel o her a chymhlethdodau, e.e. bod yn atebol am fwy nag un ysgol neu rheoli ysgol sydd ar nifer o leoliadau? A oes cymhlethdodau a heriau sydd yn mynd tu hwnt i'r hyn sydd yn ddisgwyliedig gan bennaeth ysgol tebyg ei maint? A oes atebolrwydd ychwanegol nad yw'n cael ei gydnabod yng ngham cyntaf y broses wrth bennu Grŵp Pennaeth?

A oes ffactorau allai wneud hi'n anodd denu ymgeiswyr i'r swydd, e.e. lleoliad, arbenigedd?

Cam 3: Mae'r ddau gam uchod yn caniatáu dewis ystod cyflog addas; mae **Cam 3** yn arwain at benderfyniad am gyflog cychwynnol. Mae Cam 3 yn digwydd pan fydd yr ysgol yn barod i apwyntio rhywun i'r swydd - beth fyddai'n addas fel cyflog cychwynnol o ystyried sgiliau a phrofiad yr ymgeisydd llwyddiannus.

Mae hawl mynd yn uwch nag uchafswm yr ystod Grŵp Pennaeth penodol, ond byddai'n rhaid cael achos busnes da a derbyn cyngor arbenigol er mwyn gwneud hyn.

Gweler yr Atodiad am bwyntiau cyflog yn cynnwys codiad cyflog o 1% ar gyfer 2016-17.

Atodiad

Mae penderfyniadau Llywodraeth San Steffan am godiad cyflog i athrawon ar gyfer Medi 2016 wedi'u cynnwys yn y Ddogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol (DCAAY) 2016.

Fe fydd **isafswm ac uchafswm** statudol bob Ystod Cyflog a Lwfansau CAD ac AAA yn codi 1%.

Mewn cyngor cyd-undebol, mae UCAC, ASCL, ATL, NAHT, NUT a VOICE wedi cyhoeddi pwyntiau penodol o fewn yr ystodau cyflog sydd yn cynnwys codiad cyflog o 1%. Maent yn seiliedig ar yr hen bwyntiau cyflog wedi'u codi yn unol â chodiadau cyflog perthnasol.

Cyflog Athrawon Ysgol 2016-17: Pwyntiau Graddfeydd Cyflog

Pan fydd polisi cyflog ysgol yn cynnwys pwyntiau ystod cyflog gwahanol i'r rhai yn y ddogfen hon, rydym yn cyngori ar y cyd y dylid codi gwerth y pwyntiau gan 1% o'u gwerthoedd yn 2015-16.

ATHRAWON DOSBARTH

Prif Ystod Cyflog	C a LI (ac eithrio Ardal Llundain)	Ardal Llundain Fewnol	Ardal Llundain Allanol	Ardal yr Ymylon
1 (isafswm)	£22,467	£28,098	£26,139	£23,547
2	£24,243	£29,563	£27,759	£25,321
3	£26,192	£31,103	£29,477	£27,269
4	£28,207	£32,724	£31,302	£29,292
5	£30,430	£35,242	£33,957	£31,508
6 (uchafswm)	£33,160	£38,241	£36,906	£34,249

Ystod Cyflog Uwch	C a LI (ac eithrio Ardal Llundain)	Ardal Llundain Fewnol	Ardal Llundain Allanol	Ardal yr Ymylon
1 (isafswm)	£35,571	£43,184	£39,127	£36,650
2	£36,889	£45,306	£40,575	£37,966
3 (uchafswm)	£38,250	£46,829	£42,077	£39,331

YR YSTOD CYFLOG AR GYFER YMARFERWYR ARWEINIOL

	C a LI (ac eithrio Ardal Llundain)	Ardal Llundain Fewnol	Ardal Llundain Allanol	Ardal yr Ymylon
isafswm	£38,984	£46,350	£42,077	£40,057
uchafswm	£59,264	£66,638	£62,361	£60,341

Nodyn: mae isafswm ac uchafswm yr ystod hon yn cyfateb i isafswm ystod cyflog y grŵp arweinyddiaeth a phwynt L18 isod ar raddfa ystod cyflog y grŵp arweinyddiaeth. Felly, gallai ysgolion sy'n dymuno defnyddio pwyntiau graddfa gyflog sy'n cyfateb i'r ystod hon benderfynu defnyddio pwyntiau L1 i L18 isod.

YSTOD CYFLOG Y GRŴP ARWEINYDDIAETH

	C a LI (ac eithrio Ardal Llundain)	Ardal Llundain Fewnol	Ardal Llundain Allanol	Ardal yr Ymylon
1	£38,984	£46,350	£42,077	£40,057
2	£39,960	£47,330	£43,055	£41,036
3	£40,958	£48,332	£44,049	£42,033
4	£41,978	£49,350	£45,074	£43,058
5	£43,023	£50,401	£46,120	£44,104
6	£44,102	£51,476	£47,195	£45,181
7	£45,290	£52,667	£48,386	£46,371
8	£46,335	£53,709	£49,429	£47,409
9	£47,492	£54,862	£50,584	£48,569
10	£48,711	£56,083	£51,806	£49,788
11	£49,976	£57,344	£53,066	£51,050
12	£51,127	£58,501	£54,223	£52,207
13	£52,405	£59,778	£55,503	£53,486
14	£53,712	£61,084	£56,801	£54,790
15	£55,049	£62,416	£58,138	£56,122

16	£56,511	£63,886	£59,605	£57,591
17	£57,810	£65,185	£60,905	£58,896
18	£59,264	£66,638	£62,361	£60,341
19	£60,733	£68,107	£63,830	£61,810
20	£62,240	£69,613	£65,334	£63,321
21	£63,779	£71,153	£66,876	£64,864
22	£65,363	£72,737	£68,454	£66,443
23	£66,982	£74,350	£70,073	£68,057
24	£68,643	£76,017	£71,736	£69,725
25	£70,349	£77,719	£73,442	£71,425
26	£72,089	£79,459	£75,182	£73,171
27	£73,876	£81,244	£76,968	£74,952
28	£75,708	£83,079	£78,802	£76,783
29	£77,583	£84,957	£80,674	£78,663
30	£79,514	£86,886	£82,605	£80,587
31	£81,478	£88,853	£84,576	£82,560
32	£83,503	£90,874	£86,595	£84,585
33	£85,579	£92,951	£88,675	£86,660
34	£87,694	£95,067	£90,789	£88,775
35	£89,874	£97,247	£92,967	£90,955
36	£92,099	£99,469	£95,189	£93,177
37	£94,389	£101,765	£97,484	£95,467
38	£96,724	£104,094	£99,818	£97,802
39	£99,081	£106,451	£102,173	£100,156
40	£101,554	£108,930	£104,650	£102,636
41	£104,091	£111,469	£107,187	£105,170

42	£106,699	£114,070	£109,789	£107,780
43	£108,283	£115,582	£111,346	£109,354

YSTODAU CYFLOG Y GRŴP ARWEINYDDIAETH - TERFYNAU DCAAY

	C a LI (ac eithrio Ardal Llundain)	Ardal Llundain Fewnol	Ardal Llundain Allanol	Ardal yr Ymylon
Grŵp 1	£58,677	£65,978	£61,743	£59,743
Grŵp 2	£63,147	£70,448	£66,213	£64,221
Grŵp 3	£67,963	£75,264	£71,025	£69,034
Grŵp 4	£73,144	£80,439	£76,205	£74,209
Grŵp 5	£80,671	£87,973	£83,738	£81,742
Grŵp 6	£88,984	£96,284	£92,046	£90,054
Grŵp 7	£98,100	£105,397	£101,161	£99,164
Grŵp 8	£108,283	£115,582	£111,346	£109,354

Nodyn: mae'r DCAAY yn gosod y terfynau uchod ar gyflog penaeithiad ar gyfer pob un o'r wyth grŵp ysgol. Mae rhain yn gymwys oni bai bod y corff llywodraethol wedi gweithredu yn ôl eu disgresiwn, yn unol â'r DCAAY, i fynd y tu hwnt i'r terfynau hyn. Gallai cyflog athrawon yn y grŵp arweinyddiaeth oedd ar uchafswm eu hystodau cyflog unigol llynedd, a bod eu pwynt cyflog yn cyfateb ag uchafswm yr ystod grŵp ysgol perthnasol, fod wedi ei rewi llynedd. Lle bo hynny wedi digwydd, bydd uchafswm eu hystod cyflog unigol o fis Medi 2016, gan gymryd nad oes unrhyw addasiadau eraill yn cael eu gweithredu, yn cael ei osod fel a nodir uchod.

YR YSTOD CYFLOG AR GYFER ATHRAWON HEB GYMHWYSO

	C a LI (ac eithrio Ardal Llundain)	Ardal Llundain Fewnol	Ardal Llundain Allanol	Ardal yr Ymylon
1	£16,461	£20,701	£19,553	£17,542
2	£18,376	£22,615	£21,469	£19,455
3	£20,289	£24,530	£23,384	£21,370
4	£22,204	£26,444	£25,301	£23,284
5	£24,120	£28,357	£27,214	£25,199
6	£26,034	£30,270	£29,130	£27,112

Am wybodaeth bellach am gyflog ac amodau gwaith gweler:

Cyngor ar y cyd gan UCAC, ASCL, ATL, NAHT, NUT, VOICE:

https://www.ucac.cymru/images/PDF/Dogfen_Cyd-undebol_Cyflogau_Athrawon_2016-17.pdf

Y Ddogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol 2016:

<https://www.gov.uk/government/publications/school-teachers-pay-and-conditions-2016>

I gael cyngor neu arweiniad pellach, cysyllter â'r Swyddog Maes perthnasol. Ffoniwch swyddfa UCAC ar 01970 639950 i gael sgwrs â:

- Rolant Wynne, Swyddog Maes y Gogledd, rolant@ucac.cymru
- Dilwyn Roberts-Young, Swyddog Maes y Canolbarth a'r De-orllewin, dilwyn@ucac.cymru
- Mererid Lewis Davies, Swyddog Maes y De-ddwyrain, mererid@ucac.cymru
- Ywain Myfyr, Swyddog Maes Cynorthwyol, ywain@ucac.cymru

Yn ogystal, mae modd cysylltu ag:

- Elaine Edwards, Ysgrifennydd Cyffredinol, elaine@ucac.cymru
- Rebecca Williams, Swyddog Polisi, rebecca@ucac.cymru

Diweddarwyd Awst 2016

Nodiadau

Nodiadau

Nodiadau

UCAC
Undeb
Cenedlaethol
Athrawon
Cymru

Prif Swyddfa **UCAC**, Ffordd Penglais, Aberystwyth,
Ceredigion SY23 2EU

ffôn: 01970 639950 | ffacs: 01970 626765 | ucac@ucac.cymru

[facebook.com/AthrawonCymru](https://www.facebook.com/AthrawonCymru) twitter.com/AthrawonCymru

www.ucac.cymru